

# NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom zasta male stvar, a nesloga sve pokvari“ - Kr. Pal.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodplatni se dopisi ne tlekaju. Prispisana se pisma tlekaju po 6 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 novč. za svaki redak više 5 novč.; 11 u slučaju opostovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šljju poštarstvom (anegno postalo) imo, prošline i najbližu poštu, valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravništvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaću i „Reklamnelja“. Dopisi se ne vradaju ako se i ne tlekaju. — **NAŠA SLOGA** izlazi svakog četvrtka na otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaću i „Reklamnelja“. Dopisi se ne vradaju ako se i ne tlekaju. — Predplata sa poštarinom stoje 5 for., sa soljake 3 for. na godinu. Razmjerno tr. 501 12 celom arku. Novci i pisma šljju se na uredništvo ili odpravništvo. Nobjiljgovani listovi se ne primaju. — Predplata sa poštarinom stoje 5 for., sa soljake 3 for. na godinu. Razmjerno tr. 501 12 za pol godinu. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 6 novč.

## Poziv na predplatu.

Ovim mjesecom otvara se predplata na naš list za drugo polugodišće. Radi toga molimo naše predplatnike, kojim je iztekla predplata koncom prošloga mjeseca, da istu na vrijeme obnoviti izvole.

Upozorujemo ujedno naše mnogobrojne dužnike, da već jednom ovrše svoju dužnost, jer dema inače postupati protiv njim onim načinom, kako njim neće biti milo.

Izdavanje lista stoji nas silnih žrtavah, pak imademo pravo, da zahtijevamo od svakoga, koji list čita, da nam to žrtve i nositi pomaže.

Predplata iznaša za mogućniji for. 5 na godinu, a for. 2.50 za pol godinu; za soljake for. 2 na godinu, a for. 1 na pol godinu.

Novci molimo, da se šalju samo poštarstvom naplatnicom.

Uprava „Naša Sloga“.

## Pazinski izbori i glasilo pazinsko-porečke gospode.

I.

Važnost netom, minulih izborah za pazinsku porozovnu občinu priznavaju ne samo svi časopisi Primorja, bez razlike jezika i stranakah, već se zanimaju istimi dapače i novine odaljenijih austro-ugarskih pokrajinah. Nopristrani glasovi, Hrvatom Istro prizane novine, dielo iskreno s uami veselje radi pazinske pobjede, dočim siplju talijanska glasila iz Dalmacije, Goricko, Trsta i Istro svu rugotu na sve, što je nam milo i sveto.

Zavelo bi nas predaleko kad bismo se htjeli obazirati na to zloguko grakanje protivnog nam novinarstva izvan pokrajine, to ćemo se radi toga ovrnuti jedino na glavno glasilo istarskih Talijanah, na porečki listić.

Tumač željah i težnjah pazinsko-porečke gospode razpravila u dvih posljednjih brojevih na široko i daleko zametak, tečaj i zamašaj pazinskih izborah.

Mi ćemo ga u tom tečku po tečku sliediti, da tako odkrijemo svu golotinju naših narodnih protivnikah.

»Čim su započelo predradnje — piše porečki list — »za oživotvorenje posebne uprave za porozovnu občinu Pazin, da se uzumogno bolje i u interesu dotičnih občinarah upravljati obćinskim imetkom, naviašćen bi su svih stranah proti tomu žestok rat.

Kazali smo onomadno, kako je kod nas »unionizam«, da se stvara porozovnu občinu, koja se nalazi u središtu cijelo obćine, i koja neima tako velika imetka, a da nobi moglo zastupstvo s njim dobro upravljati. Sudeći po izvaji rošonog lista, nije se do sada s tim imetkom najbolje niti u pravom interesu obćinarah upravljalo.

Primajući do znanja ovu iskrenu izvjavu, ođitujemo, da jo u takovom slučaju bilo zbilja potrebito, da dođjo uprava u bolje i sposobnije ruke.

»Vidljivi i nevidljivi hrvatski kolovodja ustaše proti tomu na nego, služoš se obćinimi popovi, obćinimi plaćenimi varalicami i nagovarajuć obćinimi lažni i klevotami soljake, da nopristanu na tu promjenu. Ista o. kr. politička oblast pokaza se odmah tomu protivna.«

Glado naših »vidljivih i nevidljivih kolovodjah, popovah i varalica« primjetiti nam treba, da takovi postojo jedino u strašnu zaslijepljenoj fantaziji naših protivnikah. Naši prvaci svo što su uradili proti oživotvorenju novo uprave i za samo izbore, učinili su ođite i javno nobjeješ se nikoga, dočim su talijanski agitatori tužno i noćju oblatavali okolo naših soljaka, nagovarajuć i siloš ih, da polpišu kojekakvo otajno spise. Nije nam poznato u koliko se jo protivila politička oblast pazinskim novotarijam, na ako je zbilja tomu tako, mora da jo imala tomu razloga to za to odgovaraju ona predstavljenoj oblasti.

»Al kao da nobijaše dostatna ova moćna poluga, da poramoti poduzetju građanah, u istom gradu Pazinu našlo se jo glupih, zlobnih i podlih ljudi, koji nehtjedoš pristati na ono, čega nije politička oblast odobravala to tim dopustiše, da zavladajo njihovim obćinskim imetkom tudjinci rođe nego li domaći obćinari. Tako je daleko dođjerala moralna pokvarenost, plašljivost i podlost.«

Ovo je prvi put što čitamo u porečkom listiću, da imado »nolla colta e simpatica Pisina« ljudi glupih, plašljivih i podlih. Značaj na kojem zubu boluju pazinska gospoda, nomožemo vjerovati, da bi bilo medju pazinskim građanstvom toliko moralnih propalica, koje bi bilo radi gluposti i podlosti prouzročile toli strašnu poraz pazinskim spletkarom. No priznajmo za časak, da imado porečki list pravo. Pak što tim postigava?

Tim zadujo samo pazinskoj gospodi silnu moralnu čušku, na kojoj će mu biti zaista malo zalvalni. Komu je poznato, kako pazinska gospoda kroz tolike decenije samovoljno upravljaju nom obćinom, rukovode i od-

gajaju jo miloj volji ono građanstvo, zapitat će se začudjan, šta li su ta gospoda kroz otelo to vrijeme radila kad nisu iz odanog i pokornog si građanstva iztrobila glupost, uništila podlost i izkorionila zlobu? Al da. Svjestno pazinsko građanstvo nije dođalo viho za nos voditi od poznatih spletkarah, pak atoga se nanj sada nabacuju glupošću i zlobom.

»Uz toliko protivćidino zadobila jo napokon osnova o novoj upravi privolu oblasti, to bijahu izbori uređeni za 10. i 17. t. m. Sastavši se na to odbor od doštutih građanah i nekolicino izvanječkih biraćah, nastojao je ponajprije, da dokazuje biraćom, kako se taj neradi o politici ili narodnosti već jedino o ekonomičkoj i upravnoj koristi obćine, bez obzira na grad ili vanjšćinu. Odbor taj uvratio jo medju svoje kandidato i potoricu seljaka slavensko narodnosti, čim jo pokasno, da postupa pravedno i nepristano.«

Pazinska gospoda mogu nezreloj djaci dokazivati, da njim nobijaše pri tom na misli u prvom redu politika i narodnost, već jedino materijalna dobrobit obćine. Razumnan čovjek toga nobijaše nečjo vjerovati. Zar mislo oni, da su naši biraći toli kratko pamoti a da se nobi viho sjeduli onih prepovjodih i bombastičkih govorah o pazinskoj talijanskoj kulturi, o talijanskom patriotizmu obćinarah pazinskih i sličnih ludorijah? Novjerujeto li sami sobi a vi prolisajto redom dopise iz Pazina, iznaše u istom listu; pročitajte dopače ono uvodno članko, kojimi sto dokazivali potrebu ustrojenja posebne uprave za Pazin, pak čoto se uvjeriti, da Vam jo bila uvijek na jeziku politika i narodnost — dakako talijanska.

Što sto uvrstili medju svoje kandidato i potoricu vjernih vam i odanih seljakah, tim nepokazato drugo, nego da namjeravate lude i kratkovidne još većma zaslijeptiti. Upotrebili ste dakle varku i spletku, koja vam nije pošla za rukom, jer vas dobro upoznaše koji građani toli seljaci.

## DOPI SI.

Iz Rošćina, mjeseca junija 1886. (Kor nac.) Ove godine imademo obćinske izbora. To je veliki korak al naši za njega malo mare. Nu zašto gospoda talijanska toliko treše i toliko se trude kod takovih izborah? Jer odvisi od obćinske uprave sve ostalo. To Vam je kao kormilo ili timun na brodu. Ako nije kormilo dobro uđinjeno i ako nije u dobrih rukah, jao si ga brodu. Tako je i u obćini, koja neima dobro uprave i pravoga glavarah. Nu na brodu moraju biti i dobri mornari inače ni kormilo ne pomaže. Tako moraju i u obćini biti dobri pomoćnici i savjetnici a ne takovi, koji sve privole slabomu gla-

varu, makar i na škodu obćine. Glavar obćinski mora skrbiti za sve kao otac u jednoj kući. Svojom obćinarah mora davati dobro savjete, mora živjeti kao pravi kršćanin a ne kao nekoli, koji ne idu nikad u crkvu o sv. Izpovjedi već niti nepoznajju. Mora štovati i milostivoga cesara, a ne zahtijevati, da se n. pr. na jedan carski blagdan drži školski izpit. Kod izbora dalko morato dobro paziti koga hoćete izabrati za poglavara i koje mućove za savjetnike. Ti moraju biti čudbavni i neobćinjeni, ne da budu gledali svojo korjet. Zato treba da se pogovorite nobim, koji gledaju Vaše dobro, a šuvajte se ono gospoda, koja bi htjela i na dalje a Vami pakovati. K izborom pako treba da pohrište svi i to jednoga; a nasmijeto se pustiti podkupiti ni novcem, obćinajem, ni plćem, jer tim se prodava svojo poštenje, a čovjek je bez poštenja kao tjele bez auše. Usmite za primjer tolike obćine Istarske, koje su se prehudile i koje se ne daju više vratiti, podkupljivati. Pogledajte nerod koji vlada u Vašoj obćini. Može li biti tako nadaljn? Imate li Vi koju korist od uprave? Ne, jer više puta nesmišljati pisanil Vašim sladkim materiniskim jezikom. Dođjo li kakav poziv bud od obćine bud od suda, to Vas zovu talijanskim jezikom, kao da Bog njo umro i za Hrvate. A drže li se ta gospoda zakonah carakah? Ne, jer naš milostivi vladar dajo nam pravo rubiti materiniski jezik, i to u obćinskom uredu, na sudu i svudu, ako i znadete koji štogod talijanski, notraha, niste dužni da a tom gospodom govorite tim jezikom, jer Vi niste dužni poznati taj jezik, a oni, koji od Vašeg jezika i s Vami upravljaju, moraju poznavati Vaš jezik. Oni ga i znadu kod izbora kada kažu: »Dragi kume držite a nami a ne s popi, pak toče vino pri tom a neznate se tko plje u tko plaća. Vjerujte dragi kmeti, da kad takav kaputab ezino pred seljakom kapu, to će ga za sjegurno provariti. — A što Vam obćidaju ljudi, koji gledaju za Vašu korist i koji su Vam pravi prijatelji? Ništa, nego Vam kažu, da će s vremenom biti bolje, jer iz takovih neredah se ne izvuce obćinu u jedan put. Gledajte u kakovoj je lo bihbi grad Pazin. A nisu se u istom Poreču, gdjezu jaslarah izkazali kmeti kod obćinskih izborah? Da, i oni su uvidjeli, da gospoda u gradu nopljaju gdje soljaka postoi listić. — U tom gradu zidju velike sgrade i kuće; sado cvieće i drveće; da gospoda liepo pohladu štati mogu; svaka ulica je traracana kao crkva, samo da gospodu noje ne bole, i da a bi gospoda kese puniti mogu, dok se kmet u hladu darf i topl. Jel to pravo, jel to pošteno? Zašto plaća soljak porez? Jel ona zadnja forintaše, što jo on u gradsku kasu nosi, gora od gospodske? Zar seljak nema prava, tražiti isto što i gospodin? Nije li najveda grehota što se gospoda vesele našimi žuljevi? Tako se, vidite oni brinu za Vas. A budeta li ih i na dalje pomagali, biti će još gore, a kriveti četo morat sami sebe. Potičati će Vam av. vjeru, materiniski jezik, noćnju, obćidaju sumo da njim služite i rubujete. A koji dar ste od Boga nejjrvo priznali? Mislimo da materiniski jezik. Prvu rieč »otac« li »majka« izgovorili sto u materiniskom jeziku; bacite li u kut taj prvi božji dar, imate li pravo zahtijevati od Boga druge darove? Zalato ne.

Na noge dakle braće, budite pametni i slozni. Ako Vas bude loše pretvaraju, recite mu, da Hrvati nisu kukavice ni bedaci, koji bi se dali od svakoga za nos voditi od svakoga zapovjedati. Recite toj gospodi, dane blate Vašu dušu njihovim bogumrskim kletvami.

U zadnji čas dobio nam je u ruke slijedeći poziv: *Signor N. N. Consigliere comunale. Lo si invita di voler interessare nella seduta straordinaria ordinata dall' I. R. Capitano, da tenersi nel giorno 21 giugno a. o. alle ore 8 ant., in questo ufficio Podestare, riguardante l'appontamento di un ospedale per i colorosi, e rinuncia della carica dell'attuale podestà ecc.* — Hrvatski bi to glasilo: »Gosp. N. N. občinski savjetnik. Pozivlje se k izvanrednoj sjednici, odredjenoj o. kr. kretske oblasti, što će se držati dne 21. lipnja t. g. u pogledu bolnice za bolne od kolere, i radi žalbe na časti sadašnjega obč. glavar.« Jel to moguće? Na drugoj pakto harli stalo je osim drugoga ovo: »Tanto il sottoscritto che il fante comunale vi preghiamo di venire.«

»To znači: »Toliko ja koliko občinski sluga Vas molimo da dođete.« Podpisun je obč. glavar. Hoćemo vidjeti što bude. Nu svakako nam ne treba rubna za suza otit. Ali što ima tu obč. sluga? Čudno ti upravo! Občinski! Poslušajte naš svijet! vladajte se polg njega. Mi poznajemo gospodu i kmetove. Gospodu poznajemo po zlati djeljici, a kmeta jer smo iz kmetake kuće.

## Pogled po svijetu.

U Trstu, 7. julya 1886.

Ovaj čudan noimadomo osobitih viestih iz političkog života u našem carstvu. Državni sabor je zatvoron, zastupnici se odmaraju, a državni vodje dogovore i pregovore o političkih i gospodarstvenih pitanjih. Carovinske viće se sniti će so opot mjeseca septembra te noima mnogo nado, da bi se ljeto sastali zemaljski sabori. Novi austrijski ministar Baquohom nije odveć po volji jur sada slavonskim listovom Austrije. Mnogi se tuže, da pripada novi ministar trgovine njemačkoj strani, to da neko hjeti kao takav zadovoljiti mnogim opravdanima željam slavenskog pučanstva.

Zemaljskim predsjednikom u Šleziji postao je dvorski savjetnik i kod gradnškoga namjostništva, graf Merwoldt.

Dalmatinski Talijanaši — vjoma braća istarskim Talijanašom — nastojili su u hrvatskom Spjedu talijansko političko društvo. Spomena je vrijedno, da su ti mudrijaši kopirali pravila pazinskog političkog društva. Predsjednikom tog novog društva izabran je poznati talijanski vikač Bajamonti. Kad su već dalmatinski Talijanaši propisali pravila pazinskog društva, mi njim od srca želimo, da bi postigli isti uspjeh, koji pazinsko društvo.

Hrvatsko opozicijske novine izuonadilo je imonovanje novih županah. Rodili su medju timi dostojanstvenici, muževi, koji bi se bili do sada u javnom životu nad ostale iztakli.

Iz Biograda javljaju, da će so dosadašnje učevno društvo pretvoriti u kraljevsku akademiju znanostih i umjetnostih. Po istom izvoru dovršio je ratni ministar Horvatić osnovu o proustrojstvu vojske. Radikalni zastupnici da su zaključili, da će podupirati vanjsku politiku vlade. Narodna skupščina sastati će so 12. t. m. Medju Crnogorci i Turci došlo je dne 2. t. m. do krvavog okršaja. Turci su naino tog dana — 2000 njih — napali oboružani kod rijeke Faro na crnogorsko zemljišće. Nu junaci Crnogorci neostaše njim dužni. Tuj so

zametnuo žestok boj. Do 600 Turakah bijaše zarobljeno a mnoštvo ostalo ih na bojnom polju.

Unija izmedju Bugarske i istočne Rumelije faktično je izvedena. Već prvog jenara bijaše spojena gradjanska i vojnička uprava istočne Rumelije s bugarskimi uredbami. Turaka kao da sve to neznata pak odgovara na zahtjev Rusije — koja hoće, da se knez Aleksander drži postojećih ugovorah — da se mora knezu ostaviti neka sloboda u organizaciji nove uprave. Radi toga zavladala je medju Rusijom i Turskom neka napetost, koja bi mogla izazvati na Balkanu nove zamršaje.

Iz Pariza javljaju, da se je neugodno dojnilo vladinih krugovah, što je papinska stolica odlučila u Kini ustrojiti diplomatsko zastupstvo.

Bavarsko ministarstvo dalo je ostavku.

Ovaj par vrše so u Englezkoj izbori za parlament.

Sudob po dosadašnjem uspjehu, morati će ministarstvo odestupiti, jer je većina do sada odabranih zastupnikah njomu protivna.

## Istri.

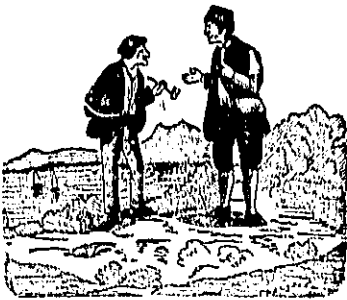
Ado zabudu toho lustrja, Zahvona budi denica nio. Po ps. 130.

## VII.

Nad tobom, Istro, nebo so zatvori: Prolaze dan, dedni i mjeseci, To poljska trava nahno na pripool, I šedj težaka znojna ljute mori.

Od žarkog sunca bleedi sve i gori, U izsušenoj glju ribe riedi, Po gajovih ne jede ptičji jodl, Ni plov Istranko prošilom so ori! —

Domažu moju asuda snadjo ljuta, Najljepše nado siroti i mlado, U odanju jedna priedo, vriedi, Do erede nozna viho stano, puta... Uz masiku bleedu djeoa suzo lju, «Istarski pade» grolotom so smiju! N. Z.



## Franina i Jurina.

Jur. (uzdiže) Jöh menö — Jöh meno — — Jur. A šta so inko prevlaja Franina?

Jur. Pusti me da dragi ti — pal sam, pa sam si kosti prelomil i Bog zna, ču li knda ozdravit!

Jur. A itakö si pal? Jur. Bilo je čuda gospode i svi su sedeli na stolcah. Bile je još više kmeti i svi su sedeli na stolcah. Gospoda nisu bili bit kmeti a kmeti nisu bili bit gospoda, a meni stunulo va glavu, da budem i kmet i gospodin, pak sam sel na kraj od jeno stolca gospode i jeno stolca kmetake.

Jur. Pak? Jur. Pak gospodin je naglo potegnol svoju stolicu k sebi a kmet opet svoju k sebi, a ja iz neverice pal sam koliko dug i širok na bok, Jöh menö — Jöh menö! —

Jur. A knde je to bilo? Jur. Va Pazine pod ladonjom!

Jur. Huje ti bilo! Bogu i vrgu zajedno se ne moro služiti. Zaš šarab? Hoćeš još kada? Jur. Neđu nikad više šarat. Lecion sam dobar imal.

Jur. I ja mislim, da nećeš — pa ako biš, znaj dobro, da ču te svlotu bolje pokazat.

Jur. Vere mi neđu nikad već šarat. Jöh mene, jöh menö!

Jur. Ča biš ti roka, zaš nisi šil žmolejki Krnelj na telovu za procesionom? Jur. Zaš su morali inak prodavat. Jur. Tako da so tolloko pridje za lmet plovana? Jur. Misle valjadu, vda bi naše kmete na njihju veru preobruol.

Jur. Ala nećeš ne, zaš nemanjaju kmeti svoju veru kako i Krnelj kabanicu.

Jur. Čujš Franc, on tvoji ženso iz Diklidi mora bit valjo! Ana glava, zaš jinu vak babu sobom.

Jur. Ja, pristajti mu kako i praščoluo sedlo. On ti znaš i uje koliko i moja Luca.

Jur. Ter valj ju ima u rukah, kad ga ki gleda mramlje i broji z usti kako i stare babe krunoluo.

Jur. Ma pur govori, da pošilja Marito svoju ljubav sakomu, komu on rede.

Jur. Ču bit ja, ma brez sold.

Jur. Aj Bog! da ču ju ki za papar.

Jur. Višnjanska gospoda da su pogočili 40 gozotskih brigol.

Jur. Ča te ped na sarile? Jur. Ne, no lego da te so provelil va Pulju.

Jur. Ča su se a kruhom opili? Jur. Ha, ča do, ščeni! da jh više neposludaju lego da su pošolil fori i va orliko plovanu po stulisku odgovarat.

Jur. Tako neka gradju slobodno. Bog njim daj sreću put.

## Različite viesti.

Vjekoslav Kranjec. In Voloskoju atinuo nam prokalostin vlat, du je timo dno 8 t. m. nakon kratke bolsteli premluno župnik voloski, vološ, Vjekoslav Kranjec, Polkojnik rodio so u Voloskom god. 1811. a rođen bijaše sa svetonika god. 1841. Službovao je u raznih strnah Istro nu inđilje u rodnom mjestu Voloskom. Pram bijaše djak stare škole, prionuo je pok. Kranjec svom stuhom uz narodni naš pokret u Istri to ga nalikalo svuda medju onima, koji so riedju i činom znanstiju za pčladieno naše narodno pravice. Skrupulozno je upravo mstojao, da se hrvatski jezik sačuva u njegovoj župnoj orlici.

Kao svetonika i rodoljuba štovnil ga svi njegovi drugovi i pristajati a radi njegovih duševnih vrlihah oclivil ga i predpostavilju mu.

Čestitomu župniku i rodoljubu gosp. Kranjecu bila inaka domaća zemljica!

Imonovanje. Namjostništvo korovodja g. baron E. Haudol imonovan je komonrom u porovodni vještbonik g. Anton Rohok namjostništva porovodjom

Promjene u trčansko-koparskoj biskupiji. G. Ivan Slapar, duh. pomoćnik u Jolšanah, promjebon je u Lanišće. — G. Ivan Mlakar, župo-upravitelj u Novakih, ido kao duh. pomoćnik u Jolšano. — Župom u Novakih upravljati idu g. Nikola Žio, dosadanjil duh. pomoćnik u Lovranu — G. Josip Čušek imonovan je duh. pomoćnikom u Lovranu.

U Buzošćino pihu nam 4. t. m. Nodju prošle godina javlji je dčica »Sloga« kako bijahu seli »Veli i mali Mluno, apnatajuda pod ovu občinu, silnom tučom unopredono. Tada je izušla na lice mjestu kominja iz Buzoča, da prionil postujeno školu. Od službene strane bijaše odaslan norezni printav gosp. Negri. Unopredoni Mluno odinšil bijahu utedi se molhom čnu za kakovu podporu a g. pristav ujm se ponuil, da ču on in neki odvjetnik, koji znače dobro njomačel, napisati tu molbu. On nadjo zbilja nekog V. Matejčloha, služatelja prava na bečkom sveučilištu. Ta dvojica zahtjovaše i dohiju od kmetovah for. 12 i 30 noč. za spomonutu molbentou, na koju da valja metnuli velike biljege. Mluno sahrail medju sobom novno, izručil ga to dvojici a ovi ga valjadu potrošil i sa molbu posvo zaboravil.

Nakon četiri mjeseca počeli Mluno pitati, što li je u njihovom molhom i da li je stigao kakav odgovor. Odgovora nije moglo biti jer se nalazila molba još u glavi naših odvjetnikah. Na opetovane i ostre upite, odgovori ta dvojica, da ču novom molhom odgovor pospješiti. Ali što iz nospjeha kad nebijahu još ni molbe oinšilil. Odučili se napokon i napisali molbu i to tekar 15. jenara t. g. Pak da Vam je štital tu glasovitu molbu? Naime Vam tu glavu ni repa a jezik, da ti se Bog smiluje! Molba je došla odhijano, kako se je moralo i očekivati. A šta da Vam rečemo o gospodi odvjetnicima? Žao nam je što potječu od vriednih roditeljah, kojim neslužu na osobitu čast.

G. pristav Negri nebi se kao činovnik smio upuščati u silne nečiste pislurje. Kao prezeti činovnik mogao bi puku bolji i korlatnija pomoći nego li ovako.

G. Matejčloh započeo je ovom molhom lošo svojil odvjetničku karijeru. Njenu

valja mnogo učiti — hoće li i u samoj Padovi, za kojom ga tolloko srđeo — prijo nego li se dade na ustavljanje molbah na čara. On nas razumije a što neogovrimo jasnije, noka zahvali čestitomu. si otou.

Zdravstveni svijet za Primorje. Zemaljski odbor za Trst imonovao je gg. dr. Mozesa Luzzato i dr. Eugena Morpurgo; zeli. odbor gorikič g. Josipa Maurovlioha, a zem. odbor istarski g. dra Petra Millevola u zdravstveni svijet za Primorje.

»Priposlano« g. Podgornika, uvrščeno u 25. broju našeg lista proti željznikomu činovniku na kolodvoru u Kanafanaru, nije ostalo bez uspjela. Gosp. Podgornik javlja nam naimo, da je primio 20. pr. mj. plamo od prometnog ravnateljstva državne željeznice u Pull, kojim mu se javlji, da se je jur proti dotičnomu činovniku, koji je svojim nedostojnim ponašanjem pritužbu prouzročilo primjerenom postupulo.

Hvaljevredno je ovakovo postupanje ni ravnateljstva, koje ne dozvoljava podređenim činovnikom, da haaju zakon pod noga, već prestupnike odmah primjerenom kazni. Vriedno je takodjer spomuna i pohtiva, što je ono ravnateljstvo gooprivotužilo odgovorilo u lipoj i čistoj slovnščini.

Kad bi se sve naše državne, zemaljske i občinske oblasti ponašale ovako nepristrano napram našim strankam, prentato bi brzo ono trvonjo i nesloga, koja se u našoj pokrajini tako razmahala.

Primjer ovaj ni ravnateljstva u Pull imalo bi sve naše oblasti slijediti, a tud ču narod vodna oclivil i štovni zakon i ono, koji ga izvršuju. Naše štatalja u Istri upozorujemo ovlu, da nam oimuh prijave moguće sluđajove, kakav je predloženi. Mi nedemo propuštiti a da, ma bilo kakovu nezakonitost ili nopravdu, vrlim oblastim noprjavimo. Zakon je tuj za sve jednak, svi ga moraju jednako štovati, nupšado oni, koje narod svojimi i ljavi plada i uzdržaja.

Slika dra Ante Starčevića. Knjižara J. B. Starčevića u Varaždinu izdala je silku proslavljenoga prvaka stranke prava u Hrvatskoj, g. dra A. Starčevića. Slika, koju imademo pred sobom vrlo je dobro pogodjena i osobito ukusno izvedena, te će radi toga i po svojoj veličini (veliki folio-format) biti pravim ukrasom svakoj hrvatskoj sobi.

Glona je samo 1. for; koji ju želi dobiti, noka priložil 10 novč. za omot i postarčianu.

Občinski izbori u Pazinu uređeni su kako nam od luno pihu, za dne 21. 22. i 23. t. m. Ovi tri dana jedva će dostati za izbor u trećem tleu to ču so radi toga morati potegnuti izbori za koji dan više. Naši braći dođi ču iz lzhornoj horbi složni i svisteni si prava, koja njim je vrtili, i mi nedvojimo nit najmaže. da ču oni i sjaio pobojilil.

Našim učiteljom. Glasilo zemaljskog odhora za Istru donaha u zadnjem broju razpis naljezaja za podporo dostorol pučkih učiteljah, koji bi hotjeli služiti prodavanja iz poljodestva, koja ču se držati u zemaljskomu pokuščilšu u Poreču. Prodavanja trujti ču od 1-10. oktobra t. g. Slušteltji dobiti ču iz državnog podpore po 30 for. i odgovarajuće putno troškove. Oni, koji knue za tu podporu molli, valja da pošilju svoje molbe ravno zemaljskomu odboru u Poreču do konce augusta i da odgovore, da li su već do sada koji silčan tečaj polzali i da li inado dotična pučka škola školski vrt.

Kolera u Trstu. Nado naše i stolice drugih nisu se žilhože izpunilo. Noprodjo dan a da naimamo po koji siluđaj kolere, a struh naša, da je sve to samo prilprava k onomu što inadu dođi. Medjutim valja, da se teina znozmom gostu svimi silami suprotstavimo. Pitalju nas nekoi štatalji iz Istro, koji li je najbolji lek proti koleri. Stigurox iliku žilhože nepoznaja do sada lledulil, nu razna su sredstva, kojimi se može kolera na put štati ili lzhvčel njoj. Kao što aruo često spomenuil, prva nam budi brigda, da pučimo što više na čistocu tiela, odjela, kuće i okoliša. Hrana neka bude obična, teđna i zdrava. Nevalju jesti odviše začinene, osobito ne sirove, a čuvat se valja vode, osobito nezelila ili nagnjila. Vodu ne piti mnogo, osobito pako ne, kad se jede voće ili kakovu zelenu ili su topno čuidace.

Čak nije voda zdrava i čista, tu je potrebno, da se ju zavrije, ohladi i ukovu pije. Najzdravija je brana dobro prigotovljena od mesa jela ili muke. Ma gdje da to siromah uzme? On mora dakle ostati kod obične hrane, a neka nastoji, da bar ta bude dobro i tečno pripravljena. Čašu dobra vina te kad koga želudac zaboli, čašu domaćeg rakije ili brinjolice preporučuju liječnici. Čuvati se valja svega, što čovjeka odviše otvara. Paziti valja na želudac, da se nepokvari, neprehradi itd. Liječniku pomoć valja odmah potražiti. Čuvajmo se dakle sami — čuvat će nas i Bog.

**Zapliona.** Krivnjom slagara izostala nam je iz posljednjeg broja vest, koju nismo mogli radi originalnosti našim čitateljima zadržati. Broj 280. poručio «babe» bijaše zapljenjen radi članka, kojim se predlaživalo sudbenoj obitelji, da postupa pristrano kod imenovanja sudbenih činovnika.

Dotični broj «babe» izašao je u Poređu dana 19. prošloga mjeseca, Tribunal u Rovinju zaključio usljed note drž. odvjetništva u Rovinju od 23. l. m., da se zaplioni spomenuti broj «babe». Uredništvo pako bi zapljena, ta prijavljena dana 25. l. m. List je dakle izašao dana 19. a zapljenjen bijaše dana 25. junija. Uredništvo se od svakoga daljnjega tumačenja.

**Kolera na Rieči.** I u susjednu Rieču uvukao se taj strašni gost. Do sada je umrlo na Rieči od 16 osoba na snu-kovl kolero. Obični poduzeli su i tamo najstrože mjere, da se širenja kolero na put stane.

**Razpisana mjesta.** Kod trgovničko-pomorskog suda u Trstu od 15. jula t. g. razpisano su mjesta suilbonoga pristava IX. razreda, sa sjelom u Gorici kod tamošnjega kotarskoga suda. Mjesta kancelisto za zemljišne knjige kod kot. suda u Poređu. Molbe valja uložiti do 23. t. m. na predsjedništvo kot. suda u Rovinju. Mjesta poslužnika kod kot. suda u Rovinju na plaćom od 300 for. i 25 po sto doklado i odlozi. Počasnici imadu prodnoat. Molbe treba uložiti do 1. augusta t. g. kot. suda u Rovinju.

**Parobrodarsko društvo** «Šverljuga i drug» obustavilo je — kako doznajemo iz tildjunskih novina — plovidbu svojih parobrodni na istarsko-hrvatskoj obali radi kvantiteta, kojim njihova društveni parobrodni posluženi zbog kolero, koja se pojavila na Rieči. Doznajemo također, da su obustavljeno radi isto bolesti i nekoliko ploveo radnje, kao ono oko luke, kopanje kumonja u Pre-luki itd.

**Glavna skupština** društva sv. Cirila i Metoda obdržavala se dne 5. t. m. u Ljubljani uz mnogobrojno sudjelovanje podružnica iz cele Kranjske, Štajerske i Primorja. Kako je ovomu društvu svrha vrlo plemenita, t. i. ustrajati i dopunjavati slovenske škole u krajevih, kojima groze Niemol ili Talijani — prvi da ih potpuno, a drugi da ih potajljivo — to je svaki rodoljub dužan, da taj cilj svima silama podupre i unapređi.

**Iz Opatije** piše nam prijatelj: Vratilo sam se g. uredništvo poslije dugog boravka izvan domovine u našu krasnu Opatiju, u moje rodno mjesto. Uspomena na krasno dano djetinstva probudila se u meni vrlo živo, gledajući i slušajući opatijsku djecu, kako mislo i skladno prepjevaju skladno naše pjesme, kako možda i nobotične prkosne onaj tujdinstva, koja nam se u talijanske i njemačke strane narivava. Mišta je slušati one nepokvarene stvorove kako tuđincom nametniku svojim govorom i svojom pjesmom kužu, da je ono naša zemlja, hrvatski narod, koj se neprodaje ni izdaje ikomu za volju.

Da se podržaje u našem mjestancu toli živo narodna svijest, zahvaliti imademo našim čestitim kapetanom i u obće pomorcem, koji vatreno i oduševljeno pristaju uz našu domovinu, te svuda sborom i tvorom pokazuju, da neće nikad dopustiti, da se hrvatska Opatija pretvori u talijansku ili njemačku Abbaziju. Tim vriednim i poštivanim muzevom i onim, koje od umno slušaju i sljede, moj srdačan: živili.

**Tuča.** Javljaju nam iz Pazina, da je u porokovnih običnih Građišće i Pisan tuča prošlog čadna nekoje strane posve otukla, a nekoje više ili manje oštetiła. Okolica sela Lukeži na pikančini pretr-

čila je najviše od tuče, zatim Skoplje na Građišćini i nešto Istarsko i pazinsko polje. Bog nas očuva od ovakovih nesreća!

**Poštarski ured u Motovunu.** Iz Motovuna šalju nam pod gornjim naslovom dne 1. t. m. sljedeću tužaljku: Kao skoro svuda u Istri, tako i ovdje i mi razloga, da se potajivimo na ovdješnji poštarski ured ili bolje rekuć «nered». Da nedužimo, na široko, navesti ćemo Vam sluđaj, koji dostatno razjašnjava stanje i red, koji vlada u našem poštarskom uredu.

Dne 27. prošloga mjeseca predano bi poš. uredu jedno pismo sa nalogom, da bude preporučeno. Poštarski ured odprmi pismo, nu niti ga preporučiti niti protokolizira, kako to zakon zahtijeva. Sudite samo po ovom, da li se može to nazvati poštarskim «uredom» ili «neredom».

Silavno ravnateljstvo pošta u Trstu imalo bi za Istru pripiliti novu metlu, pak odlišiti kako valja mnoge naše poš. urede.

**Izložba blaga.** Zornijski kulturni savjet za Istru priključio uz sudjelovanje ministarstva za poljodjelstvo dne 1. septembra t. g. pokrajinsku izložbu do-balog blaga (volovih, bikovih, kravač i junčih) u Podgradu. Svrha je ovoj izložbi, da potakne naše gospodare na gojenje plemenitije vrsti blaga i da uvede u naše strane plemenitu i dobru pasminu.

K izložbi pripuđat će se:  
1. bikovi od 8 mjeseci do 3 godišne stari,  
2. kravo od 3 do 5 godišnih,  
3. junčec, no mlađe od 18 mjeseci.

Na izložbi će podleživati promije, i to u ovomu 3. t. j. po tri za svaku vrst blaga.

**«Glagoljska misla».** Poznati naš glasnik g. Kosovel uglavilo je prošle godine prvu «Glagoljsku mislu», koja bijaše u franjevačkoj orkvi u Krku na svo-obće zadovoljstvo pjavana. Kosovel dno je sada svoju mislu tekal, te će biti za koji dan gotova. On je izdao na svo prijatelj narodno glasilo sljedeći:

**Poziv na predplatnju.** Podplatni pozivlje ovimnvo prijatelje narodno glasilo, osobito naša pjevačka društva, svečaniko, učitelje, orguljari itd. na predplatu njogove: «Glagoljske misle».

Misa ova u orkvonom duhu uglavljena za četiri muški glasa, a plesna latinscom izadi će za koji dan izpod tiska.

Pjovana prvi put u gradu Krku prošle godine, bijaše svestrano pohvaljena. Uglavilbi posvetilo je mislu ovu velozasluznom istarskomu prvaku, prvovj. g. dru. D. Vitičiću.

Cijena misli je 80 nov. franka u stan, a plaća se pošto bude uruđena.

Sadržaje na predplatu umoljiva ujedno, da mu izvole šim p-je povratiti predplatni rad. Preporuča se što toplije za obilan podporu.

U Trstu, mjeseca junija 1886.

Valentin Kosovel.  
Mi preporučamo što toplije ovu mislu: svim prijateljem orkvenog pjevanja i svnkomu, koji se zanima za hrvatsko pjevanje u orkvi. Osobito molimo naše hrvatske i slovenske drugove, da preporuča svojim čitateljem ovu «Glagoljsku mislu». Cijena je toli nizka, danju mogu lahko društva i pojedinci namaknuti. Tke bi želio imati «Glagoljsku mislu», neka se izvodi obratiti na g. Kosovela ili na naše uredništvo. Izdavaatelj rezposao je predplatno arke na svu hrvat. i slovenska pjevačka društva, novinam, čitateljom i pojedincem, a mi se nadamo, da mu se trud neće izjaloviti. Poduprimo dakle mladog glasnika, da ga tako osokolimo na dalnji rad na polju naše narodne glasbe.

**Iz Barbana** primismo i tiskano sljedeće reako: Predbucju nam obično naši susjedi Talijani, da smo uskli, tupi i praznovjerni, te da smo daleko zaustali za njimi u «bluzenoj kulturi». Što smo njihovi, te nije naša krivnja već upravo njihova, jer nam svuda priče, da se na obrazloze i čemu dobru naučimo. Tupi nismo hvala Bogu ništa više od njih, a da nisu niti oni bez praznovjerja, neka Vam svedoči ovaj sluđaj. Ovdješnji talijanski vođa i prvak ngovorilo je nekoje svoje podređenice, da će poći k Trojici (sv. Nedilji) na Puntrel — pol snta daleko od

Barbana — kopat zlato, koje da je zakri-veno pod temeljom orkva ili uz same zidove spomenute orkve. Zlati toga da je zakopano do 80.000 forintha. Našlo se je luđli glavah, koje su našemu Talijanadu povjerljivo, išli su dakle kopat a izkopali su... Nu naši kopadil neprestašice se prvog neuspjeha ili «fiasco». Kad naša zlata kod Trojice, bili de ga u izobilju na brdu Prezaniku blizu same Puntore. Tako je umovao naš Talijanad. On se dakle uputio sa svojimi vjernim na Prezanik, da izlopa zlata u vriednosti od 100.000 forintha. Blagu to nalazi se po njegovom tumađenju u nekom ovdarskom kotlu. Kopalo se i znao li tu, al naša kotla ni zlata a luđe glave vratilo se zlovoljne i prevarene u Barbana. Sada ođekujemo, da će kušati uredu još jednomo, jer Bog pomaže do tri puta. Samo neznamo, da li će to gospodina naći opet kopoda, koji bi mu išli i po tredi put na Ilopac. Mi smo čudimo neku kmetu, koji ovakvim ludorijem vjeruju, nu smješni su svakako oni, koji mu takva šta predočuju i u tom mu prednjađe a onamo se drže mudrim i pametnim, kao da su pozobali svu Silumunovu mudrost. Takovi su Vam naši nošć odjedovacke kulture. Imao bi Vam javiti po koju zanimivu smješnu o dolonju svlačih na Sviednau, o orkvenih dugovih, o nadistodi, itd. itd. nu to ostavljamo za drugi put.

**Koliko novcah kola po svietu?** Na ovo pitanje odgovara angloški «Economist», da je po običnom svietu godine 1884. kolno 6.887.310.000 forintha u zlatu, 5.600.220.000 forintha u srebru. U svietu 13.000.430.000 for. U tom računu nastoji Kina i neko manje odlično državo.

Svako godina orpl se iz rudah do 148.000 kilogr. zlata, vriednog u novcu 187.170.000 for. 126.170.000 srebra, vriednog 33.470.000 for.

**Ob uzgoju djevojakah.** Neka Amerikanka, koju urđi, da je danuđi nji uzgoj i naobrazbu mladih djevojčah nu krivom putu, odgovorajuć na pitanje, što valja da naše kodari nauče, veli ovo: «Nauđite ih, da znaju zgotoviti najpotrebnu jelu, i to ona, kojimi se održ zdravlje i nauđu od boloti i neka znaju, da se tim prištadi liadiki i ljekarna, ter saduva od mnogoro zla.

Nauđite ih, da znadu kođuje i haljino samo skrojiti i sašiti, krpati i oprati, a neka znaju, da lošće odlova plaćona i svojom rukom našijena haljina, nego neplaćona, ma ona bila svilena.

Nauđite ih, da znadu, da se, radeć u vrtn, lošće uživa prirodni nego na kotnjah i putovnjah.

Nauđite ih, da žadu uredno i šisto drža i da samu po kući sve šine i da no u njoj znaju nauđi, pa da osim najstrožega posla mogu biti bez nekih slugah i služkinjah, koji nepazljivo domaćinu i nevjestoj domaćici kuđu provraju, a neka znaju, da vriedna radilica više valja, nego atolina liadik i pomoćni gospodjah, koje nimo londare i novac razaljuju.

Nauđite ih, da nekupuju što nije od prvog potrebe, pa i ovo kupujuć naka se uvjek dobro a mođnjom sporačume i naka znaju, da novčić, koji u mođnji saduvaju, više vriedi nego izdali i potrošeni sto dukatah.

Nauđite ih šistoliti u svomu što bolje i neka znaju, da nimo onaj štodi, tko manje izdaje nego prima, a svaki, tko više troši nego prima, taj je propaljen i spusti će na prašnjaki štop.

Nauđite ih, da drže ono što reknu i ohođuju, pa da ništa lakomno neodreknu i da preziru sve, što se samo pretvaru i šim se drugi obmanjuju, a da vole samo ono, što je pravo i istinito.

Nauđite ih, da sreću u bruku (ženidbu) više zavisi od njih, nego od muževah i neka znaju, da kod muža više vriedi znanđj i poštenje, nego bogatstvo ili samo zgoi i tašto hviljanje, pa neka onoga znvijo, koji kao i ona štodi i radi, jer de samo tako sretna biti, inače de muž-rasplakuća i njeno upropasti, te de poslije morati i njega hraniti i odievati.

Djevojko su na to odredjene, da hudu valjana supruga, matore i domaćice; to troje nosimjele ni kod kuće, ni u školi ni nu svak a uma smetnuti i uzgoj i nauka za žeskinje ima samu na to troje da pazi.

Kad ih tako nauđite i odgajite, onda ih udajte i onda će se znati znađ i održati, pa i vam će u starosti biti na pomoć, a ne de «im pasti na tui.

### Neuku nauka.

**Jakost mišica u kulačih.** Buha može skođiti 3 stope daleko, ili 800 krat tako daleko, kao što je sama dugacka. Kad bi čovjek imao isto toliko anage u svojih mišicah, tad bi moguo skođiti preko 250 hvatih daljine. Krušć (svibanjski kebar) može 14 krat veđu težinu nositi nego što je sam težak. Mođ dizanja nije tako je tak težak. Krilata životinja na primjer nemogu

u svom letonju veđu težinu nositi nego što bi same vagnule.

### Listnica uredništva.

Sl. mušicijiju u Motovunu. Vaš izpravak nemožemo tiskati, jer neodgovara formom, sadržajeva ni jezikom izpravku, iako to zahtijeva \$ 19. tisk. zakona. Udo-voljite dakle tim zahtjevom, pak ćemo se razgovarati. — G. B. Zančić. Sve u redu.

### Javna zahvala.

Hrvatsko akademsko društvo «Zvonimir» u Beču, upravilo je još prije nekoliko mjeseci na sve prijatelje hrvatske knjige i napredku srdačnu molbu, da po mogućnosti daruju druženju stromašnu knjižalou bilo knjigama bilo novcem. Do sada se toj srdačnoj molbi odazvale žali-bože samo trojica veleštovnih dobroditeljah, a ti su: Veleš. g. D. Voršak, velen-trać u Beču sa darom: od preko 40 knjigah; velen. g. dr. Ivan Starčević iz Krapine sa 20 knjigah i velen. g. Ivan Ružič na Rieči sa darom od 40 for.

Ovim se plemenitim darovateljom zahvaljuju druženju javno najtoplije i najradadnije i uvjerenih ih, da mladost hrvatska u Beču neće i neamije nikada zahorviti svojih plemenitih dobroditeljah. Tom prilikom molimo, da i ostali prijatelji hrvatske stvari bar toliko, koliko mogu stromašnoj knjižnici hrvatskog akademskog društva u Beču, daruju.

Za hrvatsko akademsko društvo «Zvonimir»

St. jur. Anto Bončić, predsjednik.  
St. med. Fr. Zbier zohovaki, tajnik.

### Tršćanski burza

dne 7. julija	
Austrijska pap. renta for.	85.20 do for. 85.35
Ugarska	91.05 • • • 91.95
Isto u zlatu 4%	105.05 • • • 105.70
Dionice nar. banke	878 • • • 879
Kredit-banke	276.7/4 • • • 277.7/4
Talijanska renta	90.1/4 • • • 90.1/4
Londan 10 mth	126.1/4 • • • 126.7/4
Storlinke	10 • • • 10.00
Napoloni	5.84 • • • 5.80
C. r. cekini	01.85 • • • 02. —
Dričvno mario	49.85 • • • 50. —
Isto francizke	40.00 • • • 40. —
Talijanske lire	

### Lutrijski brojevi

dne 3. julija	
Trst	43 89 78 41 82
Linc	81 09 48 05 85
Buda	30 10 02 3 27
Imanbruck	01 36 05 10 39
dne 7. julija	
Prag	98 02 4 2 55
Lavov	30 67 40 67 70
Hermanstadt	70 09 78 27 43

## Oglas.

Glasbeno-pjevačko društvo «Vionca» u nadbiškopskom sjemeništu u Zagrebu, pismoljiva svu onu p. n. gospodru, kojoj je posebno svoj predbrojni ruk na novu «Bisericu», u do sada se ne javišo za predbrojni, da izvole to učiniti bar do polovice ovoga mjeseca, jer se za stalno nada, da će mu do toga vremena sbirka posvo gotova biti, te će samo dotle primiti predbrojnike i davati im sbirku uz sniženju cijen od 1.60. Čim se pako sbirka dotleka, dobit će se samo uz kajžarsku cijen od for 2.—.

Gospodru, koja se predbroje na sbirku; a na pobalju ujedno i novac, primiti će sbirku poštanskim pouzaceom.

Za glasbeno-pjevačko društvo «Vionca».

U Zagrebu, 3. srpnja 1886.

Predsjedništvo.

## Domaća trgovina.

Preporučamo svakomu, koji kupuje kuruzu, muku šlelu i žutu, svakojaki kruh ovar, poslje (mekine) enkar, knvu, sapnu ulje, ocat i u čide sve predmete, koji se rabe u obitelji, da se potrudu u trgovinu **A. Krajcara**, koji prodaje vrlo sođivnu robu uz nizke cijene, a uz to je još-vek našega roda i jezika.

Trgovina:

**A. Krajcara**

nalazi se Barriera Vecchia N. 5

